

REPUBLIKA E SHQIPËRIË
MINISTRIA E ARSIMIT
SPORTIT DHE RINISË

UDHËZUES I PËRDITËSUAR
PËR MËSIMIN NË KUSHTET E SHTËPISË,
PËR SHKAK TË SITUATËS SË KRIJUAR NGA PËRHAPJA E COVID-19

Tiranë, më 30.03.2020

HYRJE

Ky udhëzues¹ ka për qëllim të orientojë mësuesit në punën e tyre për zhvillimin e mësimit në kushtet e shtëpisë, përtej fazës fillestare dyjavore të mbylljes së shkollave për shkak të Covid-19. Në shtojcën “Materiale dhe platforma për mësimin online” listohen udhëzues, modele testesh për provimet kombëtare, platforma online si dhe video tutoriale, të cilat mbështesin mësuesit në punën e tyre.

QËLLIMI I MËSIMIT NË KUSHTET E SHTËPISË

Mësimi në kushtet e shtëpisë ka për qëllim t’i mbajë nxënësit të angazhuar me përmbajtjen lëndore dhe përforcimin e njohurive të fituara deri tani për të mos u shpëputur nga procesi i të nxënësve, deri në rifillimin e procesit mësimor të rregullt.

---

¹ Në zbatim të nenit 102 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, të nenit 26 të ligjit nr. 69/2012, datë 21.06.2012, “Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”, të VKM-së nr.243, datë 24.03.2020 “Për shpalljen e gjendjes së fatkeqësisë natyrore”, të Urdhrit të MASR-së, nr. 591, datë 09.03.2020, “Për ndërprerjen e procesit mësimor në të gjitha institucionet arsimore publike dhe jopublike”, të Urdhrit të Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, nr.190, datë 19.03.2020, “Për mbylljen e veprimtarisë së institucioneve arsimore publike dhe jopublike dhe çerdheve për kufizimin e përhapjes së infeksionit COVID – 2019”.

1. DPAP-ja, DRAP-të dhe ZVAP-të

- informojnë dhe shpërndajnë në mënyrë të vazhdueshme në të gjitha shkollat çdo udhëzim dhe urdhër të MASR-së;
- sqarojnë drejtuesit e shkollave për format e ndryshme të mësimin në kushtet e shtëpisë (*WhatsApp, e-mail, platforma online, facebook, skype, video* etj.);
- **përshtatin mësimin në kushtet e shtëpisë në varësi të specifikave të zonës së tyre;**
- organizojnë online shërbimin psiko-social për nxënësit dhe mësuesit, organizojnë pyetësorë me prindër dhe fëmijë për të mbledhur të dhëna dhe për të vlerësuar informacionin se si fëmijët po e përballojnë periudhën e izolimit dhe distancimin social, përmes këndit të psikologut të krijuar për çdo DRAP, sipas linqeve të mëposhtme:
  - Durrës: <http://durrres.arsimiparauniversitar.gov.al/kendi-i-psikologut/>
  - Lezhë: <http://lezhe.arsimiparauniversitar.gov.al/kendi-i-psikologut/>
  - Fier: <http://fier.arsimiparauniversitar.gov.al/kendi-i-psikologut/>
  - Korçë: <http://korce.arsimiparauniversitar.gov.al/kendi-i-psikologut/>
- publikojnë në web-in zyrtar udhëzues dhe materiale që dalin nga MASR, ASCAP dhe DPAP;
- informojnë MASR-në lidhur me ecurinë e zhvillimit të mësimin në kushtet e shtëpisë.

2. DREJTORITË E SHKOLLAVE

- shkëmbejnë informacione nga burime zyrtare për COVID-19 dhe të mos ndikohen nga emocionet negative që shkaktohen nga keqinformimi, pasiguria dhe paniku;
- konsolidojnë formën dhe mënyrën e komunikimit në grup të mësuesit me nxënësit dhe prindërit e tyre (*WhatsApp, e-mail, platforma online, facebook, skype, video* etj.);
- hartojnë një plan pune (kalendar) ku përcaktojnë:
  - përmbajtjet mësimore që mësuesit do t'u rekomandojnë nxënësve (sipas specifikave të lëndëve), bazuar në programin mësimor dhe në planifikimin e periudhës;

- orarin e komunikimit të mësuesve me prindërit e nxënësve dhe me nxënësit e tyre: **orari të jetë i përshtatshëm edhe për prindërit, në mënyrë që të mos jenë të angazhuar gjithë ditën;**
- plan të veçantë për nxënësit e klasës V, duke u fokusuar në lëndët e gjuhës shqipe, matematikës dhe dituri natyrës;
- plan të veçantë për nxënësit e klasës IX, duke u fokusuar në lëndët që janë provime kombëtare të arsimit bazë;
- **plan të veçantë për nxënësit maturantë**, duke u fokusuar në lëndët që janë provime të detyruara si dhe në lëndën që nxënësit kanë zgjedhur si provim me zgjedhje;
- bëjnë kujdes që në planet e tyre të punës për zhvillimin e mësimit në kushtet e shtëpisë ditët e pushimit zyrtar të jenë të lira për mësuesit dhe prindërit. Kjo nënkupton që gjatë ditëve të pushimit (përfshirë fundjavat dhe ditët e pushimit zyrtar) mësuesit nuk do të komunikojnë online me prindërit dhe anasjelltas. Komunikimi i tyre për zhvillimin e mësimit në kushtet e shtëpisë do të jetë vetëm në ditët zyrtare që janë mësim, për të mos mbingarkuar punën e mësuesit dhe punën e prindërve, ashtu siç veprohet gjatë mësimit në shkollë;
- publikojnë në web-in e shkollës përmbajtjet mësimore (*video-selfie*) të rekomanduara nga mësuesit, udhëzues dhe materiale që dalin nga MARS, ASCAP dhe DPAP;
- informojnë ZVAP-në përkatëse lidhur me ecurinë e zhvillimit të mësimit në kushtet e shtëpisë.

3. MËSUESI

- komunikon rregullisht me nxënësit dhe prindërit e tyre dhe me drejtuesit e institucionit arsimor që nxënësit të jenë të angazhuar për mësimet edhe në kushtet e shtëpisë;
- zbaton planin e punës (kalendarin) të hartuar nga drejtoria e shkollës sipas klasave dhe përmbajtjes mësimore;
- zgjedh formën dhe mënyrën e komunikimit në grup me nxënësit dhe prindërit e tyre (*WhatsApp, e-mail, platforma online, facebook, skype, video* etj.) për komunikimin e përmbajtjeve mësimore, P.sh.: Një mësues rekomandon që: *“Për çdo klasë të hapet një grup në facebook ku mësuesi të jetë administrator i faqes ose një nxënës i zgjedhur si*

moderator i grupit. Postimet, para se të bëhen publike në grup, të miratohen nga mësuesi si administrator i grupit. Mësuesi poston video ose një material për çdo mësim. Nxënësit mund të bëjnë pyetje rreth mësimit ose të postojnë detyrat”.

Një formë komunikimi mund të jetë edhe biseda telefonike, në rastet kur nuk mund të realizohet komunikimi nëpërmjet internetit;

- përcakton përmbajtje mësimore (*video-selfie*) që do t'u rekomandojnë nxënësve duke respektuar planin mësimor të lëndës për klasën përkatëse;
- jep udhëzime në grupin e krijuar në lidhje me përvetësimin e përmbajtjes mësimore nëpërmjet mesazheve dhe videove të përgatitura prej tij;
- u përgjigjet pyetjeve që i adresojnë nxënësit në lidhje me përmbajtjen mësimore;
- jep detyra, ushtrime, lexime plotësuese, kuizze etj. për përmbajtjen mësimore përkatëse në varësi të specifikave të secilës lëndë;
- **bën kujdes të mos mbingarkojë nxënësit me përmbajtjen mësimore** duke u fokusuar në njohuritë kryesore dhe përforcimin e njohurive të fituara deri tani;
- **organizon orarin e mësimit në kushtet e shtëpisë dhe komunikimin online me nxënësit dhe prindërit në kohën e përshtatshme për mësuesin dhe për prindërit**, në mënyrë që të mos krijohet mbingarkesë dhe prindërit të mos jenë të angazhuar gjatë gjithë ditës, si dhe duke qenë fleksibël në përshtatje me klasën dhe përmbajtjen mësimore;
- mund të presë detyra që i përcjellin nxënësit gjatë fundjavës, por nuk komunikon me ta;
- informon drejtorinë e shkollës lidhur me ecurinë e zhvillimit të mësimit në kushtet e shtëpisë.

4. NXËNËSIT

- angazhohen për kryerjen e detyrave të dhëna nga mësuesit e tyre;
- studiojnë pjesë të tekstit mësimor, bëjnë shënime në fletoret e tyre dhe u përgjigjen pyetjeve të dërguara nga mësuesi;
- u adresojnë pyetje mësuesve të tyre për vështirësitë dhe paqartësitë që mund të kenë në lidhje me përmbajtjet mësimore të rekomanduara;
- ndjekin videot dhe përmbajtjet mësimore online të sugjeruara nga mësuesit e tyre;

- mund të dërgojnë detyra/ushtrime/punime të ndryshme të kryera prej tyre gjatë periudhës së qëndrimit në shtëpi për të marrë komente nga mësuesi dhe nxënësit e tjerë;
- mund të kryejnë detyra apo të ndjekin ritransmetimet e përmbajtjeve mësimore në RTSh gjatë fundjavës, por nuk komunikojnë me mësuesit;
- lexojnë libra artistikë/enciklopedikë/publicistikë për moshën përkatëse, të sugjeruara nga mësuesit e tyre.

5. PRINDËRIT

- të jenë pjesë e grupeve të komunikimit me mësuesit sipas planit të përcaktuar nga drejtoria e shkollës;
- të marrin çdo informacion që vjen nga drejtoria e shkollës dhe mësuesit përkatës;
- të mbështesin fëmijën në mësimin në kushtet e shtëpisë duke lehtësuar marrjen e informacionit nga mësuesit.

6. MATURANTËT

Qendra e Shërbimeve Arsimore ka publikuar në faqen e saj të internetit dy botime, të cilat i gjeni në linkun më poshtë:

Libri “Matura Shtetërore Gjuha Shqipe dhe Letërsia” është një përmbledhje e testeve të Maturës Shtetërore për Gjuhën Shqipe dhe Letërsinë për vitet 2011-2019. Përmes këtij botimi, QShA synon t’iu vijë në ndihmë maturantëve dhe mësuesve për t’u familjarizuar me natyrën e testeve dhe të pyetjeve që përdoren në testin e Gjuhës Shqipe dhe Letërsisë të Maturës Shtetërore. Në material do të paraqiten edhe disa orientime mbi natyrën e testeve.

http://qsha.gov.al/infos/gjuhe_shqipe.pdf

Libri “Matura Shtetërore 2019, teste dhe skema vlerësimi, gjuhët e huaja, matematika dhe lëndë me zgjedhje (për gjimnazin)” përmban testet e provimeve të Maturës Shtetërore 2019, për gjuhën

e huaj, matematikën, dhe lëndët me zgjedhje, të shoqëruara bashkë me skemat e vlerësimit. Në material do të paraqiten edhe disa orientime mbi natyrën e testeve.

http://www.qsha.gov.al/infos/matematike_lende_zgjedhje_gjuhe_huaj.pdf

Gjatë zhvillimit të mësimit në kushtet e shtëpisë për periudhën në vazhdim, sugjerohet që maturantët të punojnë me materialet e mësipërme, duke u fokusuar në lëndët që janë provime të detyruara dhe në lëndën që kanë provim me zgjedhje.

Disa këshilla në ndihmë të maturantëve për përgatitjet për provimin e MSh-së 2020 në lëndën e gjuhës shqipe dhe të letërsisë:

Gjatë periudhës së ndërprerjes së procesit mësimor, është e nevojshme që maturantët:

- të rifreskojnë njohuritë që lidhen me tekstet joletrare, duke u fokusuar më shumë në ato *përshkruese* dhe *argumentuese*, për shkak të peshës që zënë në Programin Orientues të Maturës Shtetërore 2020. Gjatë përsëritjes, ata duhet të përforcojnë njohuritë që lidhen me analizat e tekstit joletrar nga pikëpamja e:
  - përmbajtjes ideore;
  - strukturës dhe teknikave të shkrimit;
  - aspektit gjuhësor.
- të përpiqen të shkruajnë në mënyrë të pavarur 4 ese në javë, me **tema esesh** që paraqiten në rubrikat: **të shkruajmë**, në tekstet me të cilat punojnë maturantët në shkollat e tyre.
- të rifreskojnë njohuritë që lidhen me tekstin letrar sipas planifikimit të mëposhtëm:
- për autorët si: *Homeri, Eskili, Aligeri, Shekspir, Gëte, Hygo, De Rada, Balzak* (të cilët janë studiuar gjatë viteve të shkollimit), mund të realizohet përsëritja e plotë e tyre;
- për autorët si: *Kamy, Migjeni, Poradeci, Agolli, Kadare, Shkreli*, maturantët është mirë të përsëritin njohuritë që lidhen me autorët që kanë studiuar deri tani në shkollë
- të ushtrohen me modele testesh dhe esesh të viteve të kaluara, të përfshira në librin “Matura Shtetërore Gjuha Shqipe dhe Letërsia”, në mënyrë që të familjarizohen edhe me mënyrën e vlerësimit të esesë.

Disa këshilla në ndihmë të maturantëve për përgatitjet për provimin e MSh-së 2020 në lëndën e matematikës:

Gjatë periudhës së ndërprerjes së procesit mësimor, udhëzojmë që maturantët, të ushtrohen me tematikat kryesore më poshtë, nisur edhe nga pesha e madhe që ato kanë në programin orientues të MSh-së:

- numri;
- matja;
- gjeometria;
- algjebra dhe funksioni;
- probabiliteti dhe statistika.

Është e nevojshme që maturantët të ushtrohen në zgjidhje ushtrimesh sipas tipeve të mëposhtme:

- ushtrime që vlerësojnë vlefshmërinë e një argumenti matematikor në një situatë problemore kryesisht nga tematika e algjebërës dhe funksionit;
- ushtrime ku kërkohet paraqitja e informacionit matematikor;
- ushtrime me alternativa (përzgjedhje e alternativës së saktë nga 4 alternativat e dhëna);
- ushtrime për zbatimin e koncepteve dhe proceseve në një situatë të dhënë nga jeta reale, (kjo vlen për të gjitha tematikat sipas programit orientues);
- ushtrime ku maturanti ndërton zinxhirin e arsytimeve dhe interpretimin e hapave të ndjekura për zgjidhjen e një situatë problemore.

Njëkohësisht, maturantët mund të ushtrohen me modele testesh të përfshira në librin “Matura Shtetërore 2019, teste dhe skema vlerësimi, gjuhët e huaja, matematika dhe lëndë me zgjedhje (për gjimnazin)”, në mënyrë që të familjarizohen me natyrën e pyetjeve.

7. SHTOJCA

MATERIALE DHE PLATFORMA PËR MËSIMIN ONLINE

UDHËZUES DHE URDHRA

Udhëzues për mësimin në kushtet e shtëpisë, për shkak të situatës së krijuar nga përhapja e virusit COVID-19 – Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë

https://arsimi.gov.al/wp-content/uploads/2020/03/Udhezues-per-dy-javet-epezullimit-te-mesimit_Mars-20201.pdf

Udhëzues për realizimin e programit lëndor dhe vlerësimin e nxënësve gjatë mëimit në kushtet e shtëpisë (ASCAP)

https://arsimi.gov.al/wp-content/uploads/2020/03/Udhezues-vleresimi-ne-kushte-teshtepise_.pdf

Urdhër për funksionimin e shërbimit psiko-social në kushtet e shpalljes së gjendjes së fatkeqësisë natyrore (DPAP)

<http://arsimiparauniversitar.gov.al/wp-content/uploads/2020/03/URDHER-NR.111-DATE-26.03.2020-PER-FUNKSIONIMIN-E-SHERBIMIT-PSIKO-SOCIAL-NE-KUSHTET-E-SHPALLJES-SE-GJENDJES-SE-FATKEQSISE-NATYRORE.pdf>

MODELE TESTESH PËR PROVIMET KOMBËTARE

Matura Shtetërore, Gjuha Shqipe dhe Letërsia (QSHA)

http://qsha.gov.al/infos/gjuhe_shqipe.pdf

Matura Shtetërore 2019, teste dhe skema vlerësimi, gjuhët e huaja, matematika dhe lëndë me zgjedhje (QSHA)

http://www.qsha.gov.al/infos/matematike_lende_zgjedhje_gjuhe_huaj.pdf

Udhëzuesi dhe modeli i pyetjeve për provimet kombëtare të arsimit bazë për klasën e IX-të (QSHA)

http://qsha.gov.al/infos/gjuhe_shqipe_matematike_pkab.pdf

Udhëzuesi dhe Modeli i pyetjeve për provimet kombëtare të arsimit bazë; Gjuha e huaj, Anglisht, Italisht, Frëngjisht, Gjermanisht (QSHA)

http://qsha.gov.al/infos/gjuhe_huaj_pkab.pdf

Modelet e testeve dhe skemat e vlerësimit të arritjeve të nxënësve të arsimit fillor (QSHA)

http://qsha.gov.al/infos/modele_skema_kl5.pdf

PLATFORMA ONLINE

Kanali i Ministrisë së Arsimit, Sportit dhe Rinisë në youtube

https://www.youtube.com/channel/UC21Y6wkN3En_HKFdt4yWxMQ

Platforma Akademi.al

<https://www.akademi.al/signup/>

Platforma kursori.org

https://kursori.org/?fbclid=I%3C%ABAR3Co5Dq9AFH1RnBc1wgGHVR2agZ6ccdW5Wp%20Hn%20R2U4P6__-IGFk_PWJAtME

Platforma Google Classroom

https://edu.google.com/products/classroom/?modal_active=none

Platforma Zoom

<https://blog.zoom.us/wordpress/2020/03/29/how-to-use-zoom-for-online-learning/>

Platforma Edmodo

<https://new.edmodo.com/?go2url=%2Fhome>

Platforma të tjera (UNESCO)

<https://en.unesco.org/themes/education-emergencies/coronavirus-schoolclosures/solutions>

TUTORIALE

Krijimi i klasave virtuale në Google Classroom

<https://www.youtube.com/watch?v=o114seNJGDE&feature=youtu.be>

Si të krijomë një klasë në internet me platformën Edmodo

https://www.youtube.com/watch?v=v8Vnj8shxsl&list=PLKdJcyIMiwzpZVxY6Kb%20vu%20k2db_jecP2su&index=4&t=0s